

AUDIOLAB 6000A

€ 799,- www.audiolabstore.nl

GOED KLINKEND
BUDGETVRIENDELIJK
REGELCENTRUM

Sinan Kökbugur

Audiolab heeft in 1980 zijn eerste product - een geïntegreerde versterker - op de markt gezet en sindsdien zijn versterkers de kern van het portfolio van het bedrijf. De apparaten van Audiolab hebben een strakke en minimalistische vormgeving en lijken zich te richten op de budgetgevoelige muzikliefhebber. In de luisterruimte staat de 6000A, een geïntegreerde versterker die voorzien is van in totaal negen analoge en digitale ingangen, waaronder ook een draaitafelingang en bluetooth-connectiviteit. Welke functies heeft de 6000A, en nog belangrijker, hoe klinkt deze minimalistisch vormgegeven kast? ►

Audiolab is een Engels audiobedrijf dat in 1980 door Philip Swift en Derk Schotland is opgericht. Beide heren ergerden zich naar eigen zeggen aan het gebrek aan goede en tegelijkertijd betaalbare audioapparatuur. Het eerste product van Audiolab was de 8000A, een geïntegreerde versterker, die meteen een doorslaand succes was. De inmiddels klassieke 8000A is nog steeds te koop, tweedehands dan wel. Kijkende naar de vraagprijzen voor een tweedehands 8000A mag geconcludeerd worden dat de 8000A nog steeds populair is. De vraagprijs van een gaaf exemplaar ligt vaak in de buurt van de oorspronkelijke nominale winkelprijs. Kort gezegd, de 8000A is een waardevast apparaat gebleken.

Na het succes van de 8000A werd het portfolio uitgebreid met cd-spelers, voorversterkers, eindversterkers en een FM-tuner. Het succes van Audiolab viel op en dat resulteerde uiteindelijk in een overname door Tag McLaren Audio. De merknaam Audiolab werd buiten gebruik gesteld, tot 2004. Tag McLaren werd onderdeel van de International Audio Group (IAG). IAG is gevestigd in de Britse plaats Huntingdon maar heeft een Chinese leiding en productiefaciliteiten in de plaats Shenzhen in China. IAG is ook de eigenaar van de Britse audiomerken Wharfedale, Quad, Mission en Castle Acoustics. IAG liet de merknaam Audiolab in 2004 herleven, tot grote vreugde van de fans van het merk.

PORTFOLIO VAN VERSTERKERS EN BRONNEN

Audiolab lijkt al vanaf het eerste begin zich vooral te richten op de technische aspecten van zijn producten. De vormgeving is zonder uitzondering strak en minimalistisch. De apparaten van Audiolab hebben weinig tot geen versieringselementen en lijken visueel weinig aandacht te willen trekken. Audiolab heeft thans een tweetal productlijnen van apparaten die een min of meer klassieke breedte van circa 43 centimeter hebben. Alle apparaten zijn leverbaar in een zwarte of zilvergrijze uitvoering. De toplijn is de 8300 Series, die vijf leden heeft. De 8300A is een geïntegreerde versterker, de 8300XP is een tweekanaals eindversterker en dan is er ook nog de 8300MB, een mono eindversterker die 250 Watt aan acht Ohm kan leveren. De

8300CD en 8300CDQ zijn cd-spelers voorzien van digitale ingangen en een volumeregeling zodat ze rechtstreeks op een eindversterker kunnen worden aangesloten.

De 6000 Series heeft drie leden: ten eerste de 6000N, een streamer, ten tweede de 6000CDT, een cd-speler, en tot slot ons voorwerp van onderzoek, de 6000A. Een geïntegreerde versterker die in tegenstelling tot grote broer 8300A is voorzien van zowel analoge als digitale ingangen. Dan zijn er ook nog apparaten die compacter zijn dan de leden van de 8300 en de 6000 productlijnen. De M-Dac+ is een DA-converter en de M-One is een compacte geïntegreerde versterker voorzien van analoge en digitale ingangen en bluetooth-connectiviteit. Wie nog kleiner wil, bijvoorbeeld voor mobiel gebruik, vindt wellicht zijn gading bij de M-Dac Mini en de M-Dac Nano, beiden DA-converters met een hoofdtelefoonversterker aan boord. De M-Dac Nano heeft het formaat van een luciferdoosje.

De filosofie van de oprichters van Audiolab is nooit losgelaten. Het portfolio is relatief beperkt, dat wil zeggen dat het aantal verschillende producten niet heel groot is. De vormgeving is nog steeds strak en minimalistisch, en, niet onbelangrijk, Audiolab belooft een degelijke bouw en een goede klank zonder een aanslag te plegen op de portemonnee van de koper. Het duurste apparaat van Audiolab is stereoversterker 8300XP die net geen 1.700 euro kost.

Audiolab verkoopt zijn producten via geautoriseerde dealers, maar het hele portfolio wordt ook online aangeboden op www.audiolabstore.nl. Deze website kan natuurlijk ook gebruikt worden voor informatie en oriëntatie om daarna naar een dealer te lopen voor een luistersessie.

Voorwerp van onderzoek is de 6000A, een geïntegreerde versterker die net geen 800 euro kost. We gaan natuurlijk luisteren naar de 6000A, maar eerst lopen we even langs de functies en de techniek van deze allrounder.

VAN DICHTBIJ BEKEKEN

De Audiolab 6000A meet 445 x 65,5 x 300 millimeter, maar ondanks het relatief compacte (platte) formaat weegt hij bijna acht kilogram. Een blik op het inwendige geeft de verklaring: een relatief fors uitgevallen 200 VA ringkerntransformator, die bijstand krijgt van vier keer 15.000 µF afvlakcapaciteit. De 6000A werkt in klasse AB en kan 50 Watt per kanaal aan acht Ohm leveren en 75 Watt per kanaal aan vier Ohm. De harmonische vervorming blijft daarbij onder een waarde van één procent.

De eindtrap van de overigens discrete eindversterkingscircuits maakt gebruik van een CFB (Complementary Feedback) -topologie, die volgens de fabrikant voor superieure lineairiteit en uitstekende thermische stabiliteit zorgt, omdat de inactieve stroom onafhankelijk wordt gehouden van de temperatuur van de

uitgangstransistors. De 6000A kan een maximale piekstroom leveren van negen Ampère. De 6000A is geen krachtcentrale maar is ruimschoots krachtig genoeg om een woonkamer te vullen met geluid, zelfs als de luidsprekers een wat lager dan gemiddeld rendement hebben. Audiolab heeft van de 6000A een veelzijdig apparaat gemaakt. Het is weliswaar een geïntegreerde versterker, maar met de knop op de voorzijde kunnen voorversterker en eindversterker van elkaar worden losgekoppeld. De gebruiker kan dan een andere voorversterker of eindversterker gebruiken in combinatie met de 6000A. Aan de voorzijde bevindt zich een

hoofdtelefoonuitgang. Daarachter bevindt zich een losse hoofdtelefoonversterker met stroomfeedback circuits.

ANALOGUE EN DIGITALE AANSLUITINGEN

In totaal kan de 6000A verbinding maken met negen bronnen. Op de achterzijde bevinden zich drie cinch-lijningangen (ingangsgoedheid 720 mVolt) en een draaitafelingang voor mm-elementen (ingangsgoedheid 3,1 mVolt). De phono-trap is gebaseerd op JFET's. Dan zijn er ook nog vier digitale aansluitingen: twee stuks optisch en twee stuks coaxiaal. De negende verbindingsoptie is draadloos, via bluetooth.

DA-conversie komt voor rekening van een chip van het type ES9018 Sabre32 Reference. Deze chip is voorzien van de zogenoemde HyperStream-architectuur en Time Domain Jitter Eliminator en dat zou voor een zeer lage ruis en een hoog dynamisch bereik moeten zorgen. De maximale sampling frequentie is 192 kHz. De gebruiker heeft de keuze uit drie digitale filters die de klank in een lichte mate beïnvloeden. Volgens opgave van Audiolab heeft de 6000A een S/R-verhouding die groter is dan 110 dB (76 dB voor de draaitafelingang). Tijdens de testperiode is geen enkele vorm van ruis waargenomen. De 6000A heeft wel een balansregeling, maar geen toonregeling. Ook is niet

voorzien in een uitgang ten behoeve van de uitvoer van muzieksignaal naar een opnameapparaat.

Audiolab levert een nette IR-afstandbediening mee die ook andere apparaten van Audiolab kan besturen.

Centraal op het front is een display geplaatst met blauwe letters/cijfers. De leesbaarheid van het display laat wat te wensen over als er een beetje daglicht op valt. Bij fel zonlicht is het display niet goed af te lezen. 's Avonds bij gedempt licht is de leesbaarheid goed, maar gemiddeld genomen zouden de cijfers/letters van het display wel wat feller mogen zijn. We gaan de 6000A aansluiten en muziek luisteren.

TESTOMGEVING

De 6000A is verbonden met dynamische vloerstaanders type Premium 7 van de Zwitserse luidsprekerbouwer Piega. De volledig

van aluminium gemaakt Premium 7 heeft een impedantie van vier Ohm en een neutrale klank die in een lichte mate naar het koele neigt, met de nadruk op 'lichte mate' en 'neigt'. De Audiolab 6000A heeft zowel analoog als digitaal muzieksignaal aangeleverd gekregen, ook via bluetooth, en het muzieksignaal besloeg een grote verscheidenheid aan muziekgenres. Press play.

LUISTEREN

De 6000A kon technisch gezien prima uit de voeten met de vierohmige Piega's en had ruimschoots voldoende kracht om de Piega's aan het zingen te krijgen. De relatief platte 6000A heeft een forse ringkerntransformator met 60.000 μF afvlakcapaciteit aan boord en dit zal mede zorgen voor een strakke en gecontroleerde weergave van lage

tonen. De laagweergave is niet dun, niet overdadig en niet wollig, maar strak en gecontroleerd. De basgitaar in *Porcupine Tree's Slave Called Shiver* (album *Stupid Dream*) en *Voyage 34, Part I* stuiter heerlijk door de kamer zonder andere instrumenten weg te drukken. De lage tonen vormen een fundament zonder aandacht voor zichzelf op te eisen en dat is zoals het hoort. Jean-Michel Jarre presenteert met *Ethnicolor I* (album *Zoolook*) een breed en diep klanklandschap van akoestische en elektronische instrumenten, waarbij een heleboel gebeurt in de coulissen van het hele muziekstuk. De lage tonen staan als een huis. Ook de lage tonen in *Xingu* van Ozric Tentacles (album *Waterfall Cities*) gaan heel diep. De 6000A heeft er geen moeite mee. Ja natuurlijk, het kan beter, maar dan zal de portemonnee veel verder opengetrokken moeten worden.

Middentonen en hoge tonen klinken kamerbreed en instrumenten en stemmen zijn afzonderlijk in de ruimte

te plaatsen, afhankelijk van de kwaliteit van de opname. De klank van de 6000A is gemiddeld genomen neutraal met een heel licht vleugje warmte. Dit heeft als groot voordeel dat een lange luistersessie niet snel tot luistermoeheid zal leiden. Bijkomend voordeel van een neutraal klinkende versterker met een klein randje warmte is het feit dat een dergelijke versterker makkelijk te combineren is met een grote waaier aan luidsprekers. De vloerstaande Premium 7 van Piega combineert klankmatig heel goed met de 6000A van Audiolab. Meerstemmige zangpartijen hebben een heel klein randje warmte en de zangers/zangeressen zijn afzonderlijk te volgen. De stem van Paolo Conte klinkt warm en doorleefd. De stem van Ninet Tayeb in *Pariah*, het derde nummer op Steven Wilson's album *To The Bone*, is (mogelijk met opzet) een beetje hees en schor opgenomen en de 6000A geeft Tayeb's stem een prettig randje rauwheid mee. We krijgen zin in rode wijn en een kaasplankje. Nee, nu niet gaan snoepen. Gisteren al teveel gesnoept...

De hoge tonen doen netjes mee in de gepresenteerde klanklandschappen. De belletjes en bekkens die onderdeel zijn van *Deliverance* van Opeth sneeuwen niet onder als de band fortissimo speelt. De subtiel ruisende bekkens op *A Perfect Circle's Eat The Elephant* ruisen zachtjes en plaatsbaar door, ook als de muziek putdiep in het laag duikt waardoor de 6000A op de proef wordt gesteld.

KWESTIE VAN SMAAK

We hebben ook even gespeeld met de drie digitale filters van de 6000A door tijdens het spelen van filter te wisselen. De verschillen tussen de filters is klein, geen wereld van verschil. De keuze van een filter lijkt na een paar keer wisselen een kwestie van smaak. We konden niet op objectieve wijze het 'juiste filter' aanwijzen. Daarvoor waren de verschillen simpelweg te klein. Een belangstellende zal voor zichzelf moeten uitmaken welk filter zijn voorkeur heeft. Best mogelijk dat de luisteraar zich laat meevoeren met de muziek en vergeet om over filters na te denken.

Kort samengevat, de 6000A voert de luisteraar mee met zijn muziek en heeft een makkelijke en vriendelijke klank, ongeacht of muzieksignaal analoog, digitaal of draadloos wordt aangeleverd. Het lichte vleugje warmte maakt een

lange luistersessie aangenaam. Uiteraard is kritisch geluisterd naar de 6000A, maar onwillekeurig dwaalde de aandacht nogal eens af van technisch en analytisch luisteren naar achterover leunen en luisteren naar de muziek in plaats van luisteren naar de 6000A en de overige componenten. De 6000A heeft een evenwichtige weergave en nodigt uit om achterover te leunen.

VOOR WIE IS DEZE VERSTERKER?

De 6000A heeft een adviesprijs van net geen 800 euro en heeft tientallen bekende en onbekende concurrenten. Met zijn bescheiden en minimalistische uiterlijk, zonder versieringselementen zoals glimmende randjes of accenten, lijkt hij visueel geen aandacht te willen trekken. De Audiolab 6000A heeft een ruime hoeveelheid aansluitingen en lijkt met zijn klank en functionaliteit te mikken op de muzikiefhebber die op zoek is naar een degelijke en complete regelcentrale met voldoende kracht voor een kleine tot middelgrote luisterruimte. Een losse DA-converter en een losse phono-versterker zijn niet nodig. Een HDMI-ingang is niet aanwezig (dat geldt voor de meeste tweekanaals versterkers in deze klasse), maar de meeste moderne televisies hebben een optische uitgang (en vaak ook een analoge cinch- of jackplug-uitgang) en voor wie genoeg neemt met tweekanaals geluid, zou de 6000A prima als gezelschap bij de televisie kunnen dienen. Sluit twee willekeurige luidsprekers aan op de 6000A en de klank zal breder en

dieper zijn dan van een willekeurige soundbar. Wie de 6000A in huis haalt, zal het apparaat mogelijk vrij snel na installatie vergeten en opgaan in de gepresenteerde muziek. En voor wie het leuk vindt om te spelen, is er de aanwezigheid van digitale filters en de mogelijkheid om een andere voorversterker of eindversterker met de 6000A te combineren.

CONCLUSIE

Audiolab's 6000A is een inclusieve versterker met ruim voldoende analoge en digitale bron aansluitingen. Het geboden vermogen zal ruim voldoende zijn voor de meeste situaties en de meeste luidsprekers. De lichte mate van warmte in de klank van de 6000A maakt de zoektocht naar een passende luidspreker relatief makkelijk. De 6000A nodigt uit om achterover te leunen en niet te denken over of te luisteren naar een apparaat. Wie zijn ogen sluit tijdens een luistersessie, loopt het risico ruimte en tijd te vergeten en weg te zweven op de muziek. ◀

PRIJS

Audiolab 6000A € 799,-

Online direct verkrijgbaar via:
www.audiolabdstore.nl

DISTRIBUTIE: MIKA DISTRIBUTION

www.mikadistri.nl
verkoop@mikadistri.nl
 of: **QUAD-RAAD**
quad-raad.nl
info@quad-raad.nl